

Първа глава

Не знаеш нищо за мен и въпреки това знаеш толкова много, защото си моя дъщеря. Уханието на кожата, топлината на дъха, опънатите нерви съм ти ги дала аз.

Мога да те опиша в най-малки подробности. Дори в някои сутрини, когато има много сняг и къщата е обвита в тишина, която те оставя без дъх, се сецам за нови дреболии. Преди няколко седмици си спомних за една малка бенка на рамото ти и че като те къпех в коритото, ти ми я сочеше винаги. Притесняваше те. Или буклата зад ухото ти, единствената в косите ти с цвят на мед.

Малкото снимки, които пазя, ги изваждам предпазливо, с времето човек започва да плаче лесно. А аз мразя да плача. Мразя да плача, защото е идиотско и защото не ме утешава. Само ме кара да се чувствам без сили, без желание да преглътна един залък или да си облека нощницата, преди да легна да спя. А човек трябва да се стегне, да стиска юмруци дори когато кожата на ръцете се покрива с петна. Да се бори, оставяйки всичко друго настрана. На това ме научи баща ми.

През всичките тези години винаги съм си се представяла като добра майка. Сигурна, блестяща, приятелски настроена... прилагателни, които въобще не ми прилягат. В селото ми казват още госпожа учителката, но ме поздравяват отдалеч. Знаят, че не съм любезна. Понякога си спомням една игра, която играехме с децата от първи клас. „Нарисувайте животното, което най-много прилича на вас.“ Сега бих нарисувала костенурка със скрита в черупката глава.

Приятно ми е да си мисля, че нямаше да бъда натрапчива майка. Нямаше да те питам, както винаги правеше моята, кой е този или онзи, дали го слушаш, или дали искаш да се сгодиш за него. Но може би това е още една измислена история, която си разказвам, а ако ти беше тука, щях да те

обсипвам с въпроси и щях да те гледам накриво при всеки изплъзващ се отговор. Колкото повече време минава, толкова по-малко човек се чувства по-добър от родителите си. Ако правя сравнения сега, те съвсем не са в моя полза. Баба ти беше ръбата и строга жена, имаше ясни преценки за всичко, различаваше лесно черно от бяло и въобще не се притесняваше да отсече като с нож. А аз се губех сред отънците на сивото. Според нея това беше заради учението. Тя смяташе всеки образован човек за ненужно сложен. Безполезен човек, многознайко, някого, който все търси под вола теле. А пък аз вярвах, че най-голямото знание, особено за жена, са думите. Случки, истории, фантастични измислици – имаше смисъл да си жаден за такива неща и да ги пазиш за времена, когато животът се усложнява или се оголва. Вярвах, че думите могат да ме спасят.